

१५ व्या केंद्रीय वित्त आयोगांतर्गत
अग्निशमन सेवांचा विस्तार व
आधुनिकीकरण यासाठी
अर्थसहाय्याची योजना.

महाराष्ट्र शासन
नगर विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: अशसे-२०२४/प्र.क्र.२२/नवि-०४ (९०७६७२६)
मंत्रालय, मुंबई-४०००३२
दिनांक :- १९ जून, २०२५

संदर्भ :-

१. आपत्ती व्यवस्थापन , गृह मंत्रालय, भारत सरकार यांच्या दिनांक २२ एप्रिल, २०२२ च्या मार्गदर्शक सूचना.
२. आपत्ती व्यवस्थापन , गृह मंत्रालय, भारत सरकार यांच्या दिनांक ०४ जुलै, २०२३ चे योजनेचे निकष.
३. नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र. अशसे-२०२३/प्र.क्र.८८/नवि-०४, दिनांक १५ मार्च, २०२४.
४. नगर विकास विभाग, शासन पत्र क्र. एमआयएस-२०२३/प्र.क्र.८८ भाग-३/नवि-०४, दिनांक १० मे, २०२४.
५. संचालक, महाराष्ट्र अग्निशमन सेवा, मुंबई यांचे पत्र क्र.एमएफएस/५१/२०२४/१४६०, दिनांक ३० सप्टेंबर, २०२४.
६. आपत्ती व्यवस्थापन , गृह मंत्रालय, भारत सरकार यांचे कार्यालयीन आदेश दिनांक ०६ फेब्रुवारी, २०२५.
७. आपत्ती व्यवस्थापन , गृह मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र क्र.१३(२)/FCD/२०२५-२६ दिनांक ०८ एप्रिल, २०२५.(NDRF Release No.1/2025-26).
८. आपत्ती व्यवस्थापन , गृह मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र क्र.1-४५०११/८०/२०२४-Ad(CD), दिनांक ०८ एप्रिल, २०२५
९. नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र. अशसे-२०२३/प्र.क्र.८८ भाग-४/नवि-०४, दिनांक २५ एप्रिल, २०२५.
१०. वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२५/प्र.क्र.४४/अर्थ-३, दिनांक ०७.०४.२०२५.
११. संचालक, महाराष्ट्र अग्निशमन सेवा, मुंबई यांचे पत्र क्र.मअसे-२०२५/३६-के/७७५, दिनांक ०७ मे, २०२५.
१२. नगर विकास विभाग, शासन शुध्दीपत्रक क्र. अशसे-२०२३/प्र.क्र.८८ भाग-४/नवि-०४ (९०७६७२६) , दिनांक १९ जून, २०२५.

प्रस्तावना :-

१५ व्या वित्त आयोगाच्या शिफारशीनुसार राष्ट्रीय आपत्ती प्रतिसाद निधी (NDRF) अंतर्गत सज्जता आणि क्षमता निर्माण निधी खिडकीच्या नियोजित वाटपातून राज्यांमध्ये “अग्निशमन सेवांचा विस्तार आणि आधुनिकीकरण” योजनेच्या मार्गदर्शक सूचना गृह मंत्रालय, भारत सरकार यांनी दिनांक २२.०४.२०२२ अन्वये निर्गमित केल्या आहेत. त्यानुषंगाने गृह मंत्रालय, भारत सरकार यांनी दिनांक ०४.०७.२०२३ अन्वये योजनेचे निकष निश्चित केले आहेत. त्यानुसार सदर योजना राज्यात राबविण्यासाठी संदर्भ क्र.३ अन्वये कार्यपद्धती निश्चित करण्यात आली आहे. तसेच संदर्भ क्र.४ व ५

अन्वये प्रस्ताव केंद्र शासनास सादर करण्यात आला असून संदर्भ क्र.६ अन्वये केंद्र शासनाने प्रस्ताव मंजूर केला आहे. त्याचप्रमाणे संदर्भ क्र.७ व ८ अन्वये केंद्र हिश्याचा ३०% निधी केंद्र शासनाने वितरीत केला आहे. संदर्भ क्र. ९ अन्वये स्वतंत्र बँक खाते तसेच निविदा प्रक्रियेबाबत विहित केलेल्या कार्यपद्धतीमध्ये संदर्भ क्र.१२ अन्वये बदल करण्यास मान्यता देण्यात आली आहे. संदर्भ क्र. १० अन्वये वित्त विभागाने निधी वितरणाची कार्यपद्धती निश्चित केली आहे. संदर्भ क्र.११ अन्वये निधी वितरणाचा प्रस्ताव सादर करण्यात आला आहे. त्यानुषंगाने केंद्र शासनासकडून प्राप्त निधी तसेच समरूप राज्य हिस्सा वितरणाची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

१५ व्या केंद्रीय वित्त आयोगाच्या शिफारशीनुसार राष्ट्रीय आपत्ती प्रतिसाद निधी (NDRF) अंतर्गत सज्जता आणि क्षमता निर्माण निधी खिडकीच्या नियोजित वाटपातून राज्यांमध्ये “अग्निशमन सेवांचा विस्तार आणि आधुनिकीकरण” या योजनेंतर्गत पुढीलप्रमाणे रु.१८४,२०,००,०००/- (रक्कम रुपये एकशे चौऱ्यांऐशी कोटी वीस लक्ष फक्त) निधी वितरणास मान्यता देण्यात येत आहे.

अ.क्र.	बाब	रक्कम रुपये
१	केंद्र हिस्सा (२२१७B१९७)	१३८,०७,००,०००
२	राज्य हिस्सा (२२१७B२०३)	४६,१३,००,०००
	एकूण	१८४,२०,००,०००

- सदर निधी सोबतच्या विवरणपत्र-अ मधील कामांसाठी व विवरणपत्र-ब१ ते ब५ मधील नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्था / प्रशिक्षण संस्थांसाठी अनुज्ञेय राहिल.
- सदर निधी संदर्भ क्र. ९ व १२ अन्वये विहिती निविदा प्रक्रिया तसेच केंद्र शासनाने विहित केलेल्या कार्यपद्धतीनुसार खर्च करण्यात यावा.
- सदर निधी आहरीत करून खर्च करण्यासाठी उप आयुक्त, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, मुंबई यांना नियंत्रण अधिकारी व सहायक आयुक्त (लेखा), नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, मुंबई यांना आहरण व संवितरण अधिकारी घोषित करण्यात येत आहे.
- सदर कामासाठी येणारा खर्च “एफ-२, २२१७, नगर विकास, ०५, इतर नगर विकास योजना, १९१, नागरी स्थानिक संस्था, नागरी विकास प्राधिकरण, नागरी विकास बोर्ड इत्यादींना सहाय्य, (००)(०५) पंधराव्या वित्त आयोगाच्या शिफारशीनुसार राष्ट्रीय आपत्ती प्रतिसाद निधी अंतर्गत राज्यांमध्ये अग्निशमन सेवांचा विस्तार व आधुनिकीकरणासाठी नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांना सहायक अनुदाने (केंद्र हिस्सा ७५%) (अनिवार्य), (२२१७B१९७) ३१,सहायक अनुदाने (वेतनेतर)” व “एफ-२, २२१७, नगर विकास, ०५, इतर नगर विकास योजना, १९१, नागरी स्थानिक संस्था, नागरी विकास प्राधिकरण, नागरी विकास बोर्ड इत्यादींना सहाय्य, (००)(०५) पंधराव्या वित्त आयोगाच्या शिफारशीनुसार राष्ट्रीय आपत्ती प्रतिसाद निधी अंतर्गत राज्यांमध्ये अग्निशमन सेवांचा विस्तार व आधुनिकीकरणासाठी नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांना सहायक अनुदाने (राज्य हिस्सा २५%) (अनिवार्य), (२२१७B२०३) ३१,सहायक अनुदाने (वेतनेतर)” या लेखाशिर्षांतर्गत सन २०२५-२६ च्या मंजूर अनुदानमधून भागविण्यात यावा.
- या आदेशान्वये वितरीत निधीच्या खर्चाचे उपयोगिता प्रमाणपत्र आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, मुंबई यांनी तात्काळ सादर करावे.

७. सदर शासन परिपत्रक, वित्त विभागाचे शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२५/प्र.क्र.४४/अर्थ-३, दिनांक ०७.०४.२०२५ अन्वये दिलेल्या सूचना तसेच वित्त विभाग अनौ. संदर्भ क्र.१५/वित्त आयोग कक्ष, दिनांक २४ एप्रिल, २०२५ अन्वये प्राप्त मान्यतेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक क्रमांक २०२५०६१९१५०७४३२४२५ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सुशिला पवार)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई
२. मा. उप मुख्यमंत्री (नगर विकास) यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. मा. उप मुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
४. मा.राज्यमंत्री (नगर विकास) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
५. अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
६. अपर मुख्य सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
७. अपर मुख्य सचिव, नवि-१, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
८. प्रधान सचिव, नवि-२, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
९. महालेखापाल (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई/ नागपूर
१०. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई/ नागपूर
११. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
१२. निवासी लेखापरिक्षा अधिकारी, मुंबई
१३. संचालक, लेखा व कोषागारे, संगणक कक्ष ५ वा मजला, नवीन प्रशासन भवन, मुंबई
१४. आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, वरळी, मुंबई.
१५. संचालक, महाराष्ट्र अग्निमशन सेवा संचालनालय, मुंबई,
१६. आयुक्त, महानगरपालिका (सोबतच्या विवरणपत्रानुसार)
१७. मुख्याधिकारी, नगरपरिषद / नगरपंचायत (सोबतच्या विवरणपत्रानुसार)
१८. कक्ष अधिकारी (व्यय-३) / (अर्थसंकल्प-१६), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१९. निवडनस्ती, (नवि-०४), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

शासन निर्णय क्रमांक: अशसे-२०२४/प्र.क्र.२२/नवि-०४ (९१०७६७२६), दिनांक १९ जून, २०२५ सोबतचे
विवरणपत्र-अ

	अनुज्ञेय बाबी / कामे	नग/संख्या	प्रति नग (रु.कोटी)	एकूण रक्कम (रु.कोटी)	प्रपत्र (List of ULBs)
१	अग्निशमनसेवांचे विस्तारीकरण / Expansion of Fire Services				
(a)(i)	नवीन अग्निशमन केंद्र / Setting of New Fire Stations (Two Bay)	१५	०२.००	३०.००	विवरणपत्र-ब(१)
(a)(ii)	Equipment / Appliances - Fire Fighting Tender with Rescue Equipment	३६	०२.२३	८०.२८	विवरणपत्र-ब(२)
b	राज्य प्रशिक्षण केंद्रांचे बळकटीकरण आणि क्षमता निर्माण / Strengthening of State Training Centre & Capacity Buildings				
(b)(i)	Confined Space Rescue Training	०१	१४.००	१४.००	विवरणपत्र-ब(३)
२	अग्निशमन उपकरणांच्या आधुनिकिकरणासाठी तरतूद / Provision of Modern Fire Fighting Equipment				
(i)	Search & Rescue Tools (Disaster Deployment Kit)	१४	००.५०	०७.००	विवरणपत्र-ब(४)
३	राज्याची विशेष मागणी / State Specific Demand				
(i)	Mini Rescue Tender (with Fire Fighting Capabilities)	५४	००.९८	५२.९२	विवरणपत्र-ब(५)
	एकूण			१८४.२०	

(सुशिला पवार)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

शासन निर्णय क्रमांक: अशसे-२०२४/प्र.क्र.२२/नवि-०४ (९०७६७२६), दिनांक १९ जून, २०२५ सोबतचे
विवरणपत्र-ब(१)

Expansion & Modernization of Fire Services : Maharashtra				
Setting of New Fire Stations (Two Bay)				
(Cost Crore)				
Sr. No.	Name of the ULB's	Unit	Rs. Per Unit	Total Rupees
01	Bhiwandi-Nizampur – Mun Corp - D	01	02.00	02.00
02	Malegaon – Mun Corp - D	01	02.00	02.00
03	Parbhani – Mun Corp - D	01	02.00	02.00
04	Akola – Mun Corp - D	01	02.00	02.00
05	Latur – Mun Cop - D	01	02.00	02.00
06	Kulgaon-Badlapur Mun. Council-A	01	02.00	02.00
07	Bhusaval Mun. Council-A	01	02.00	02.00
08	Jalna Mun. Council-A	01	02.00	02.00
09	Hinghanghat Mun Council-A	01	02.00	02.00
10	Baramati Mun. Council-A	01	02.00	02.00
11	Udgir Mun. Council-A	01	02.00	02.00
12	Dharashiv Mun. Council-A	01	02.00	02.00
13	Yavatmal mun Council-A	01	02.00	02.00
14	Gondia Mun Council-A	01	02.00	02.00
15	Wada Nagar Panchayat - Industrial	01	02.00	02.00
	Total	15		30.00

(सुशिला पवार)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

शासन निर्णय क्रमांक: अशसे-२०२४/प्र.क्र.२२/नवि-०४ (९१०७६७२६), दिनांक १९ जून, २०२५ सोबतचे
विवरणपत्र-ब(२)

Expansion & Modernization of Fire Services : Maharashtra				
Fire Fighting Tender with Rescue Equipment				
(Cost Crore)				
Sr. No.	Name of the ULB's	Unit	Rs. Per Unit	Total Rupees
01	Mira Bhayandar – Mun Corp - D	01	2.23	2.23
02	Ulhasnagar – Mun Corp – D	01	2.23	2.23
03	Bhiwandi-Nizampur – Mun Corp - D	01	2.23	2.23
04	Panvel – Mun Corp – D	01	2.23	2.23
05	Ahmednagar – Mun Corp – D	01	2.23	2.23
06	Malegaon – Mun Corp – D	01	2.23	2.23
07	Dhule – Mun Corp – D	01	2.23	2.23
08	Jalgaon – Mun Corp – D	01	2.23	2.23
09	Sangli-Miraj – Mun Corp – D	01	2.23	2.23
10	Kolhapur – Mun Corp – D	01	2.23	2.23
11	Solapur – Mun Corp – D	01	2.23	2.23
12	Ichalkaranji – Mun Corp – D	01	2.23	2.23
13	Parbhani – Mun Corp – D	01	2.23	2.23
14	Nanded-Waghala – Mun Corp - D	01	2.23	2.23
15	Latur – Mun Corp – D	01	2.23	2.23
16	Amravati – Mun Corp – D	01	2.23	2.23
17	Akola – Mun Corp – D	01	2.23	2.23
18	Chandrapur – Mun Corp – D	01	2.23	2.23
19	Kulgaon-Badlapur Mun. Council-A	01	2.23	2.23
20	Ambernath Mun Council-A	01	2.23	2.23
21	Nandurbar Mun. Council-A	01	2.23	2.23
22	Bhusaval Mun. Council-A	01	2.23	2.23
23	Baramati Mun. Council-A	01	2.23	2.23

24	Satara Mun. Council-A	01	2.23	2.23
25	Barshi Mun. Council-A	01	2.23	2.23
26	Jalna Mun. Council-A	01	2.23	2.23
27	Udgir Mun. Council-A	01	2.23	2.23
28	Dharashiv Mun. Council-A	01	2.23	2.23
29	Beed Mun. Council-A	01	2.23	2.23
30	Achalpur Mun. Council-A	01	2.23	2.23
31	Yavatmal mun Council-A	01	2.23	2.23
32	Gondia Mun Council-A	01	2.23	2.23
33	Wardha Mun Council-A	01	2.23	2.23
34	Hinghanghat Mun Council-A	01	2.23	2.23
35	Wada Nagar Panchayat - Industrial	01	2.23	2.23
36	Igatpuri Nagar Panchayat-Highway	01	2.23	2.23
	Total	36		80.28

(सुशिला पवार)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

शासन निर्णय क्रमांक: अशसे-२०२४/प्र.क्र.२२/नवि-०४ (९१०७६७२६), दिनांक १९ जून, २०२५ सोबतचे
विवरणपत्र-ब(३)

Expansion & Modernization of Fire Services : Maharashtra				
Strengthening of State Training Centre & Capacity Buildings (MFS, Kalina)				
(Cost Crore)				
Sr.No.	Particulars	Unit	Rs. Per Unit	Total Rupees
1	Confined Space Rescue Training compromising of following modules			
	a. Confined Space Rescue Training	01	14.00	14.00
	TOTAL :	01		14.00

(सुशिला पवार)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

शासन निर्णय क्रमांक: अशसे-२०२४/प्र.क्र.२२/नवि-०४ (९१०७६७२६), दिनांक १९ जून, २०२५ सोबतचे
विवरणपत्र-ब(४)

Expansion & Modernization of Fire Services : Maharashtra				
Search & Rescue Tools (Disaster Deployment Kit)				
(Cost Crore)				
Sr. No.	Name of the ULB's	Unit	Rs. Per Unit	Total Rupees
1	Kulgaon-Badlapur Mun. Council-A	01	00.50	00.50
2	Nandurbar Mun. Council-A	01	00.50	00.50
3	Bhusaval Mun. Council-A	01	00.50	00.50
4	Baramati Mun. Council-A	01	00.50	00.50
5	Satara Mun. Council-A	01	00.50	00.50
6	Barshi Mun. Council-A	01	00.50	00.50
7	Jalna Mun. Council-A	01	00.50	00.50
8	Udgir Mun. Council-A	01	00.50	00.50
9	Dharashiv Mun. Council-A	01	00.50	00.50
10	Beed Mun. Council-A	01	00.50	00.50
11	Achalpur Mun. Council-A	01	00.50	00.50
12	Yavatmal mun Council-A	01	00.50	00.50
13	Gondia Mun Council-A	01	00.50	00.50
14	Wardha Mun Council-A	01	00.50	00.50
TOTAL		14	07.00	07.00

(सुशिला पवार)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

शासन निर्णय क्रमांक: अशसे-२०२४/प्र.क्र.२२/नवि-०४ (९१०७६७२६), दिनांक १९ जून, २०२५ सोबतचे
विवरणपत्र-ब(५)

Expansion & Modernization of Fire Services : Maharashtra				
State Specific Demand - Mini Rescue Tender (with Fire Fighting Capabilities)				
(Cost Crore)				
Sr. No.	ULB's	Unit	Rs. Per Unit	Total Rupees
	Class B			
1	Dahanu Mun. Council	01	00.98	00.98
2	Palghar Mun. Council	01	00.98	00.98
3	Khopoli Mun. Council	01	00.98	00.98
4	Ratnagiri Mun. Council	01	00.98	00.98
5	Chiplun Mun. Council	01	00.98	00.98
6	Manmad Mun. Council	01	00.98	00.98
7	Yevale Mun. Council	01	00.98	00.98
8	Sinnar Mun. Council	01	00.98	00.98
9	Ozar Mun Council	01	00.98	00.98
10	Shrirampur Mun. Council	01	00.98	00.98
11	Sangamner Mun. Council	01	00.98	00.98
12	Kopargaon Mun. Council	01	00.98	00.98
13	Shahada Mun. Council	01	00.98	00.98
14	Shirpur-Warvade Mun. Council	01	00.98	00.98
15	Dondaiche-Warvade Mun. Council	01	00.98	00.98
16	Amalner Mun. Council	01	00.98	00.98
17	Chopada Mun. Council	01	00.98	00.98
18	Chalisgaon Mun. Council	01	00.98	00.98
19	Pachora Mun. Council	01	00.98	00.98
20	Jamner Mun. Council	01	00.98	00.98
21	Lonavala Mun. Council	01	00.98	00.98
22	Talegaon-Dabhade Mun. Council	01	00.98	00.98

23	Daund Mun. Council	01	00.98	00.98
24	Chakan Mun. Council	01	00.98	00.98
25	Islampur Mun. Council	01	00.98	00.98
26	Vita Mun. Council	01	00.98	00.98
27	Karad Mun. Council	01	00.98	00.98
	Class C			
28	Bhagur Mun. Council	01	00.98	00.98
29	Igatpuri Mun. Council	01	00.98	00.98
30	Chandwad Mun. Council	01	00.98	00.98
31	Trambkeshwar Mun. Council	01	00.98	00.98
32	Pathardi Mun. Council	01	00.98	00.98
33	Rahata-Pimplas Mun. Council	01	00.98	00.98
34	Rahuri Mun. Council	01	00.98	00.98
35	Devali-Pravara Mun. Council	01	00.98	00.98
36	Shevgaon Mun. Council	01	00.98	00.98
37	Jamkhed Mun. Council	01	00.98	00.98
38	Shrigonda Mun. Council	01	00.98	00.98
39	Shirdi Mun Council	01	00.98	00.98
40	Taloda Mun. Council	01	00.98	00.98
41	Navapur Mun. Council	01	00.98	00.98
42	Faizpur Mun. Council	01	00.98	00.98
43	Yaval Mun. Council	01	00.98	00.98
44	Raver Mun. Council	01	00.98	00.98
45	Savada Mun. Council	01	00.98	00.98
46	Parola Mun. Council	01	00.98	00.98
47	Dharangaon Mun. Council	01	00.98	00.98
48	Erandol Mun. Council	01	00.98	00.98
49	Bhadgaon Mun. Council	01	00.98	00.98

50	Varangaon Mun. Council	01	00.98	00.98
51	Nashirabad Mun. Council	01	00.98	00.98
52	Junnar Mun. Council	01	00.98	00.98
53	Shirur Mun. Council	01	00.98	00.98
54	Aalandi Mun. Council	01	00.98	00.98
	Total	54		52.92

(सुशिला पवार)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन